

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 19 sierpnia 2022 r.

Poz. 5965

UCHWAŁA NR 23/1156/2022 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 10 sierpnia 2022 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

I. Stwierdza nieważność uchwały Nr XLVII/545/22 Rady Gminy Suchy Las z dnia 20 czerwca 2022 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w części obejmującej postanowienia § 2 i § 3 uchwały oraz załącznika nr 2 do uchwały z powodu sprzeczności z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu

II. Stwierdza nieważność załącznika nr 1 do uchwały w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w części obejmującej:

- w części B wzoru deklaracji wyrażenie w brzmieniu: „Przyczyna korekty lub zmiany deklaracji ...”
- w części D.2 wzoru deklaracji wyrażenie w brzmieniu: „Nr KRS”,
- w części E wzoru deklaracji wyrażenie w brzmieniu: „o pojemności ...” oraz wyrażenie w brzmieniu: „Pouczenie. Zgodnie z art. 4b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.) Wójt lub osoba przez niego upoważniona dokonuje oględzin nieruchomości celem potwierdzenia złożonego oświadczenia ze stanem faktycznym. Złożenie oświadczenia jest warunkiem skorzystania z ulgi wskazanej w części F poz. 41”,
- w części F wzoru deklaracji wyrażenie w brzmieniu: „- tzn. NIE POSIADAJĄCYCH KARTY DUŻEJ RODZINY”, zawarte w kolumnie pierwszej, wiersz pierwszy tabeli i wyrażenie w brzmieniu: „- tzn. POSIADAJĄCYCH KARTY DUŻEJ RODZINY” zawarte w kolumnie pierwszej, wiersz trzeci tabeli ,
- w części G wzoru deklaracji wyrażenie w brzmieniu: „W przypadku nie posiadania Karty Dużej Rodziny, ale spełnienia definicji rodziny wielodzietnej, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1390 tj.) należy dołączyć dokumenty potwierdzające uprawnienie do skorzystania z ulgi wymienione w art. 10 ust. 4 ustawy o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1390 tj.),

z powodu sprzeczności z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą, doręczoną tutejszej Izbie w dniu 20 lipca 2022 r., Rada Gminy Suchy Las powołując się na przepisy art. 6n ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach określiła wzór

deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu, zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do ww. uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 10 sierpnia 2022 r.

W posiedzeniu Kolegium uczestniczyli zdalnie Pan Wiesław Orczewski - kierownik Referatu Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Suchy Las oraz Pani Katarzyna Augustyniak – radca prawny Urzędu Gminy Suchy Las.

Kolegium Izby po zapoznaniu się z jej treścią ustaliło i zważyło, co następuje.

W myśl przepisu art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297) rada gminy, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ułatwienia składania deklaracji, określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego:

1) wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, z uwzględnieniem art. 6m ust. 1a i 1b, obejmujący objaśnienia dotyczące sposobu jej wypełnienia, informacje wskazane w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) oraz pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego; uchwała zawiera także informację o terminach i miejscu składania deklaracji;

2) warunki i tryb składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności:

a) ich format elektroniczny oraz układ informacji i powiązań między nimi zgodnie z przepisami o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,

b) sposób ich przesyłania za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

c) rodzaje podpisu elektronicznego, którym powinny być opatrzone.

Kolegium Izby ustaliło, że Rada Gminy Suchy Las ustalając wzór deklaracji w § 2 uchwały postanowiła że „Określa się wzór oświadczenia w sprawie zwolnienia w części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanego przez właścicieli nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, będący załącznikiem do deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami - wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.” oraz w § 3, że „Właściciele nieruchomości korzystający ze zwolnienia, oświadczenie o którym mowa w § 2 składają w Urzędzie Gminy Suchy Las.”. Załącznik nr 2 będący wzorem oświadczenia zawiera dwa postanowienia. W pierwszym - w pkt 1 - zawarto obowiązek złożenia oświadczenia o treści: „Ja niżej podpisany/a, oświadczam że dla następujących członków rodziny której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U.2021,1744 tj.) zostały wydane Karty Dużej Rodziny:” i podania następujących danych: imię i nazwisko, adres zamieszkania, data urodzenia, nr Karty Dużej Rodziny, data ważności wydanej Karty oraz drugim – pkt 2 - zawarto obowiązek złożenia oświadczenia o treści „Ja niżej podpisany/a, oświadczam że moja rodzina spełnia definicję rodziny wielodzietnej, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U.2021,1744 tj.)”.

Z powyższego wynika, że oświadczenia mają składać członkowie rodzin którym wydano Karty Dużej Rodziny lub którzy spełniają definicję rodziny wielodzietnej określonej w ustawie Karcie Dużej Rodziny a nie jak wynika z przepisów ustawy i postanowień § 2 uchwały przez właścicieli nieruchomości. Powyższe stanowi naruszenie art. 6n ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium Izby wskazuje, że z art.6m ust 1c ustawy wynika, że „W przypadku nieruchomości zabudowanej budynkiem wielolokalowym, wspólnota mieszkaniowa lub spółdzielnia mieszkaniowa może żądać od właściciela lokalu, osoby, której służy spółdzielcze prawo do lokalu lub osoby faktycznie zamieszkującej lokal podania danych niezbędnych do ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.” Jest to zatem podstawa do żądania przez wspólnoty mieszkaniowe lub spółdzielnie mieszkaniowe podania danych niezbędnych do ustalenia wysokości opłaty ale nie może być

podstawą do żądanie złożenia takiego oświadczenia przez właściciela nieruchomości, wspólnotę mieszkaniową lub spółdzielnię mieszkaniową które składają deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Ponadto wskazać należy, że dane wymagane w załączniku nr 2 przez Radę (imię i nazwisko, adres zamieszkania, data urodzenia) nie potwierdzają informacji niezbędnych do korzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 6k ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Żądanie wskazanych danych od składającego deklarację należy uznać za niedopuszczalne w świetle obowiązujących przepisów.

Z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie wynika możliwość pozyskiwania przez gminy danych osobowych osób zamieszkujących daną nieruchomość (także na potrzeby zwolnienia). Wysokość opłat jest określana na podstawie wyłącznie liczby osób, a nie ich danych identyfikacyjnych. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 12 stycznia 2017 r. (sygn. akt I SA/Po 1459/16) dokonano oceny zakresu danych wymaganych w treści wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Sąd stwierdził w nim, że „przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie upoważniają organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do żądania podawania przez właścicieli nieruchomości informacji obejmujących dane osób zamieszkujących daną nieruchomość. Zatem na potrzeby ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, wystarczające jest ustalenie samej liczby osób zamieszkałych pod danym adresem, a nie ich danych osobowych”.

Jednocześnie art. 51 Konstytucji określa, że ujawnienie informacji dotyczących osoby może odbywać się tylko na podstawie ustawy i ogranicza pozyskiwanie informacji o obywatelach do przypadków niezbędnych i uznawanych w demokratycznym państwie. W rezultacie gromadzenie danych osobowych osób zamieszkujących na terenie nieruchomości, na której powstają odpady, nie jest niezbędne do ustalenia wysokości opłaty, która uzależniona jest tylko od liczby osób zamieszkujących nieruchomość.

Następnie Kolegium ustaliło, że Rada we wzorze deklaracji, stanowiącym załącznik nr 1 do uchwały pn. „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy”, w części B. nałożyła obowiązek podania przyczyny korekty lub zmiany deklaracji.

Przepis art. 81 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.) w brzmieniu: „Skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji wraz z dołączonym pisemnym uzasadnieniem korekty (...)” obowiązywał do 31 grudnia 2015 r. Od 1 stycznia 2016 r. na mocy art. 1 pkt 74 lit. a ustawy z dnia 10 września 2015 r. o zmianie ustawy Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1649) zostało zmienione brzmienie art. 81 § 2 w następujący sposób: „Skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie deklaracji”. Zatem brak jest podstawy prawnej do wymagania od podatnika podawania uzasadnienia powodów dokonania zmiany deklaracji.

Stosownie do art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297, z późn. zm.) „W sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (...)”.

W części D.2. „Pozostałe podmioty (np. spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe), pkt 15 wzoru deklaracji wymagane jest podanie nr KRS.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 166, z późn. zm.) identyfikatorem podatkowym jest:

- 1) numer PESEL - w przypadku podatników będących osobami fizycznymi niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług lub nieprowadzących działalności gospodarczej;
- 2) NIP - w przypadku pozostałych podmiotów podlegających obowiązkowi ewidencyjnemu, o którym mowa w art. 2.

Numer PESEL będą wykorzystywali jedynie podatnicy, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej, nie są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług (VAT). Natomiast NIP związany jest z identyfikacją osób, które są: osobami fizycznymi objętymi rejestrem PESEL, które prowadzą działalność gospodarczą i są podatnikami podatku VAT; osobami fizycznymi, których ewidencja PESEL nie obejmuje,

ale które na podstawie odrębnych ustaw są podatnikami; płatnikami podatków; płatnikami składek na ubezpieczenia społeczne i/lub zdrowotne; osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, które na podstawie odrębnych ustaw są podatnikami.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby wskazuje, że brak jest podstaw do żądania wskazania przez składającego deklarację numeru KRS. Nie jest on niezbędny dla prawidłowego obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gdyż nie jest elementem identyfikującym właściciela. Z tych względów Kolegium stwierdziło nieważność wyrażenia zawartego w części D.2 wzoru deklaracji.

W części E wzoru deklaracji zawarto obowiązek złożenia oświadczenia o następującej treści: „Oświadczam, że na terenie mojej nieruchomości zagospodarowuję odpady ulegające biodegradacji w przydomowym kompostowniku o pojemności ...”.

Rada Gminy Suchy Las na podstawie art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w dniu 20 czerwca 2022 r. podjęła uchwałę nr XLVII/546/22 w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Z brzmienia tejże uchwały nie wynika by od jakichkolwiek warunków innych niż warunek obligatoryjny, tj. obowiązek kompostowania bioodpadów w kompostowniku przydomowym, uzależnione było zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Stąd wskazanie w części E deklaracji przez składającego deklarację pojemności kompostownika przydomowego jest bezzasadne, gdyż nie ma znaczenia dla uzyskania przedmiotowego zwolnienia i prawidłowości obliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W związku z powyższym Kolegium Izby stwierdziło nieważność wyrażenia o treści: „o pojemności ...”, zawartego w części E wzoru deklaracji.

W części E zamieszczono także postanowienie o treści: „Pouczenie. Zgodnie z art. 4b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r, poz. 888 ze zm.) Wójt lub osoba przez niego upoważniona dokonuje oględzin nieruchomości celem potwierdzenia złożonego oświadczenia ze stanem faktycznym. Złożenie oświadczenia jest warunkiem skorzystania z ulgi wskazanej w części F poz. 41”.

Wskazany w postanowieniu art. 4b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie daje podstawy do dokonywania oględzin nieruchomości celem potwierdzenia złożonego oświadczenia ze stanem faktycznym a reguluje możliwości wydania, przez ministra właściwego do spraw klimatu, zezwolenie gminie na łączne zbieranie odpadów tworzyw sztucznych, metali, opakowań wielomateriałowych oraz szkła.

Ponadto wskazać należy, że zgodnie z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości obejmuje m.in. pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.

Zatem pouczenie zawarte we wzorze deklaracji winno odnosić się jedynie do materii wskazanej ww. przepisie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby uznało, że ww. pouczenia naruszają prawo w sposób istotny i stwierdziło ich nieważność.

W części F deklaracji, kolumna pierwsza, wiersz pierwszy zawarto następujące sformułowanie: „Liczba osób zamieszkujących nieruchomość wskazaną w części D.3 nie podlegających przepisom uchwały nr XXXVIII/434/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - tzn. NIE POSIADAJĄCYCH KARTY DUŻEJ RODZINY”. Z kolei w części F deklaracji, kolumna pierwsza, wiersz trzeci zawarto sformułowanie: „Liczba osób zamieszkujących nieruchomość wskazaną w części D.3 podlegających przepisom uchwały nr XXXVIII/434/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - tzn. POSIADAJĄCYCH KARTY DUŻEJ RODZINY”.

W myśl przepisu art. 6k ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1297) rada gminy, może zwolnić w całości lub w części z opłaty za

gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66), lub rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2021 r. poz. 1744).

Z powyższego wynika, że zwolnienie obejmuje rodziny wielodzietne spełniające kryteria wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny, a nie rodziny, których członkowie posiadają Kartę Dużej Rodziny. Zatem dla skorzystania ze zwolnienia wprowadzonego przez Radę Gminy Suchy Las (uchwała Nr XXXVIII/434/17 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 listopada 2017 r. w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi) istotne jest jedynie spełnienie przez rodzinę ustawowych warunków rodziny wielodzietnej określonych w ustawie o Karcie Dużej Rodziny.

Obowiązujące przepisy prawa nie uzależniają wprowadzenia zwolnienia od posiadania przez rodziny wielodzietne „Karty Dużej Rodziny”, ani też nie uprawniają organów stanowiących gmin do wprowadzania takich warunków w podejmowanych przez nich uchwałach dot. zwolnień i w konsekwencji stanowi to naruszenie ww. przepisu.

Należy również zauważyć, że posiadanie Karty Dużej Rodziny jest prawem a nie obowiązkiem osób tworzących rodzinę i spełniających ustawowe kryteria rodziny wielodzietnej.

W ocenie Kolegium Izby wskazana wyżej sprzeczność z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ma charakter istotnego naruszenia prawa, co przesądza o stwierdzeniu nieważności uchwały w następującym zakresie:

- wyrażenie w brzmieniu: „- tzn. NIE POSIADAJĄCYCH KARTY DUŻEJ RODZINY”, zawarte w kolumnie pierwszej, wiersz pierwszy tabeli zawartej w części F wzoru deklaracji,
- wyrażenie w brzmieniu: „- tzn. POSIADAJĄCYCH KARTY DUŻEJ RODZINY”, zawarte w kolumnie pierwszej, wiersz trzeci tabeli zawartej w części F wzoru deklaracji,
- pkt 1 oświadczenia, stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały.

Kolegium Izby podkreśla, że realizując swoje kompetencje organ publiczny musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa jest zakaz domniemania kompetencji. Każda uchwała organu władzy publicznej musi odpowiadać wymogom legalizmu, o czym stanowi art. 7 Konstytucji RP w brzmieniu: organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych (np. wyrok NSA z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt II GSK 299/12, LEX nr 1328496), w którym sąd stwierdza, że „przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej. Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia (...)”.

W części G. „Adnotacje urzędowe” wzoru deklaracji, w zakresie pouczenia zawarto sformułowanie w brzmieniu: „W przypadku nie posiadania Karty Dużej Rodziny, ale spełnienia definicji rodziny wielodzietnej, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1390 tj.) należy dołączyć dokumenty potwierdzające uprawnienie do skorzystania z ulgi wymienione w art. 10 ust. 4 ustawy o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2019 r., poz. 1390 tj.)”.

Zgodnie z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości obejmuje m.in. pouczenie, że deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.

Zatem pouczenie zawarte we wzorze deklaracji winno odnosić się jedynie do materii wskazanej ww. przepisie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Kolegium Izby wskazuje, że zgodnie z art. 6n ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy w uchwale może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jednakże nie w pouczeniu.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby uznało, że ww. pouczenia naruszają prawo w sposób istotny i stwierdziło ich nieważność.

Niezależnie od powyższego Kolegium na wskazuje na następujące nieprawidłowości.

W części B wzoru deklaracji zawarto m.in. obowiązek odpowiedniego zaznaczenia przez składającego deklarację czy dokonuje się korekty deklaracji (w przypadku popełnienia błędu pisarskiego) lub czy też zmiany deklaracji (w przypadku zmiany danych, np. ilości osób, adresu zamieszkania).

W tabeli zawartej w części F wzoru deklaracji:

1) w kolumnie pierwszej, wiersz drugi zawarto wyrażenie w brzmieniu: „Wysokość miesięcznej opłaty – liczbę z poz. 37 mnożymy przez ..,00 zł”,

2) w kolumnie pierwszej, wiersz czwarty zawarto wyrażenie w brzmieniu: „Wysokość miesięcznej opłaty – liczbę z poz. 39 mnożymy przez ..,00 zł”,

3) w kolumnie pierwszej, wiersz piąty zawarto wyrażenie w brzmieniu: „Ulga z tytułu zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowym kompostowniku – liczbę osób z poz. 37 i 39 mnożymy przez ..,00 zł”,

Odnosząc się do powyższego Kolegium Izby wskazuje, że przepisy prawa miejscowego powinno się redagować tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje tego, kto ten przepis stanowi.

W orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntowany jest pogląd, że uchwała jako akt prawa miejscowego powinna być zredagowana w taki sposób, aby była zrozumiała dla przeciętnego adresata. Adresat danego przepisu na jego podstawie powinien wiedzieć, w jaki sposób ma się zachować, a z kolei organ stosujący ten przepis powinien wiedzieć, w jaki sposób go zinterpretować kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu. Uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą więc zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące i uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego (wyrok z dnia 25 marca 2009 r. WSA w Opolu I SA/Op 37/09).

Powyższe w prostym przełożeniu dotyczy również przedmiotowej deklaracji. W niniejszym przypadku wskazano, że daną liczbę mieszkańców (np. z poz. 37 lub z poz. 39) mnożymy przez następującą wartość: „,..,00 zł”. W deklaracji nie zawarto w objaśnieniach dotyczących sposobu jej wypełnienia co należy uwzględnić w miejsce wyrażenia „,..,00 zł”.

W ocenie Kolegium Izby zasadne jest albo wskazanie w deklaracji dla czynnika (mnożnika) nazwy, w miejsce wyrażenia „,..,00 zł”, np.: „stawkę opłaty”, „kwotę zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym”, albo wskazanie odpowiednich informacji w objaśnieniach dotyczących sposobu wypełnienia deklaracji.

Kolegium Izby zwraca ponadto szczególną uwagę na treść część F wzoru deklaracji, której wypełnienie ma zapewnić prawidłowe obliczenie wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Konstrukcja sposobu obliczania opłaty zawarta w tej części deklaracji po pierwsze uwzględnia zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (dla rodziny wielodzietnych, o których mowa w ustawie o Karcie Dużej Rodziny oraz dla właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady) jednakże od stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zamiast od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a po drugie taka konstrukcja uniemożliwia zaprezentowanie kwot tychże zwolnień z poszczególnych tytułów w składanej deklaracji (dla celów ewidencyjno-księgowych).

W części normatywnej uchwały zawarto następujące postanowienia o terminach składania deklaracji – cyt.:

„§ 4. Deklarację, o której mowa w § 1 właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są przekazać w formie pisemnej do Urzędu Gminy Suchy Las lub przesłać drogą elektroniczną w terminie 14 dni od dnia zamieszkania na danej nieruchomości pierwszego mieszkańca.

§ 5. W przypadku zmiany danych zawartych w złożonej deklaracji, będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości jest zobowiązany złożyć w Urzędzie Gminy Suchy Las lub przesłać drogą elektroniczną nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.”.

Natomiast we wzorze deklaracji informację o terminach jej składania zawarto na końcu deklaracji, w części pn. „Podstawa prawna”, gdzie powtórzono powyższe.

Kolegium Izby wskazuje, że podając w uchwale informację o terminach składania deklaracji ograniczono się do obligatoryjnych terminów składania deklaracji określonych w przepisie art. 6m ust. 1 i ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, natomiast nie zamieszczono informacji o uprawnieniu właścicieli nieruchomości do złożenia nowej deklaracji zmniejszającej wysokość zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia określonym w art. 6m ust. 5 pkt 1 ww. ustawy.

W załączniku nr 2 do uchwały, na dole dokumentu wskazano objaśnienie (przypis), oznaczony „gwiazdką”, o następującej treści: „Wypełnia się w razie nie złożenia oświadczenia wskazanego w punkcie 1, dołączając dokumenty potwierdzające uprawnienie do skorzystania z ulgi wymienione w art. 10 ust. 4 ustawy o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U.2021.1744 tj.)”. Brak jednakże „gwiazdki” w tekście właściwym załącznika, stąd nie wiadomo jednoznacznie czego przypis dotyczy i co należy wypełnić.

Ponadto Kolegium Izby zwraca uwagę, że we wzorze deklaracji wystąpiła oczywista omyłka pisarska, gdyż dwie różne części deklaracji oznaczono literą „F”, tj. część pn. „Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi” i część pn. „Podpis osoby składającej deklarację”.

Przy sposobności Kolegium Izby wskazuje, że uchwała nr XX/241/20 Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie wzoru deklaracji i wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, ze zm. nie została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, a badana uchwała która została podjęta w dniu 20 czerwca 2022 r., została przedłożona do Izby w dniu 20 lipca 2022 r., tj. po upływie 30 dni od daty podjęcia. Stosownie do postanowień art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 11 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, Wójt Gminy Suchy Las obowiązany jest do przedłożenia Regionalnej Izbie Obrachunkowej uchwał Rady Gminy Suchy Las w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
(-) Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie w zakresie pkt I nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.